

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

Kaupunginvaltuusto

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 25.11.2024 09:00 -

Paikka Kaupungintalo, valtuustosali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Kari Mika	valtuutettu	
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kasthelmi Minerva	valtuutettu	
	Kiljunen Raimo	valtuutettu	
	Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu	
	Laakso Jetta	valtuutettu	
	Lampinen Minna	valtuutettu	
	Lientola Elisa	valtuutettu	
	Lindqvist Marko	valtuutettu	
	Lindroos Mikko	valtuutettu	
	Liukkonen Niko	valtuutettu	
	Markkanen Marju	valtuutettu	
	McCarron Francis	valtuutettu	
	Mäkynen Maria	valtuutettu	
	Nieminen Erkki	valtuutettu	
	Nieminen Mira	valtuutettu	
	Niinistö Sari	valtuutettu	
	Närhi Anita	valtuutettu	
	Oksanen Reijo	valtuutettu	

	Pakkanen Lasse	valtuutettu	
	Putula Toni	valtuutettu	
	Puusaari Riina	valtuutettu	
	Pykäläinen Jari	valtuutettu	
	Päätaalo Oskari	valtuutettu	
	Rahkonen Hannu	valtuutettu	
	Rantanen Ida	valtuutettu	
	Ratia Jorma	valtuutettu	
	Ripatti Tapani	valtuutettu	
	Rissanen Jari	valtuutettu	
	Ruhberg Jukka	valtuutettu	
	Ruuska Sinikka	valtuutettu	
	Saloranta Tuija	valtuutettu	
	Seesvaara Eero	valtuutettu	
	Skinnari Ville	valtuutettu	
	Sorsa Tuomas	valtuutettu	
	Talja Martti	valtuutettu	
	Tapiola Juha	valtuutettu	
	Tuomi Maarit	valtuutettu	
	Vaara Ulla	valtuutettu	
	Vahter Merja	valtuutettu	
	Wallenius Jani	valtuutettu	
	Viinikka Anneli	valtuutettu	
	Viljamaa Juha	valtuutettu	
	Virta Sanna	valtuutettu	
	Pusa Matias	varavaltuutettu	valtuutettu Ville Hälisen tilalla
	Parviainen Mona	nuorisovaltuuston edustaja	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
	Laavi Elina	elinvoimajohtaja	
	Keitaanranta Mira	henkilöstöjohtaja / konsernihallinnon johtaja	
	Virkkunen Pekka	lakiasiainjohtaja	
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
	Helin Kati	laskentapäällikkö	
	Markkola Katja	controller	
	Valtavaara Anu	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

Lahti 13.11.2024

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
121	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
122	Pöytäkirjan tarkastajat	6
123	Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvio sekä vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma	7
124	Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet	16

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 25.11.2024

121
Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginvaltuusto
Esityslista
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 25.11.2024

nro 9

122

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan valtuutetut Raimo Kiljunen ja Anna Kaisa Kupiainen.

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 25.11.2024

123

Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvio sekä vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma

5495/02.00.00.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Laskentapäällikkö Kati Helin p. 044 716 1059

Controller Katja Markkola p. 050 383 6456

Päätös

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää:

1. hyväksyä vuoden 2025 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2025 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2025 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 100 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton

myöntämistä,

5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2025 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,

6. edellyttää, että vuoden 2025 aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä,

7. hyväksyä strategian mitattavan tavoitteen muutos muodosta "Lahti on hiilineutraali 2025" muotoon "Lahti on hiilineutraali",

8. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.11.2024

§ 391

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän tekemät muutokset talousarvioon 2025 ja taloussuunnitelmaan 2025–2027.

Kaupunginhallitus hyväksyi III varapuheenjohtaja Putulan tekemän muutosesityksen.

Kaupunginhallitus päätti tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto päättää:

1. hyväksyä vuoden 2025 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2025 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2025 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 100 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan enneaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2025 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden 2025 aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä,
7. hyväksyä strategian mitattavan tavoitteen muutos muodosta "Lahti on hiilineutraali 2025" muotoon "Lahti on hiilineutraali",
8. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025—2027 taloussuunnitelman."

Lisäksi kaupunginhallitus päätti oikeuttaa talouspalvelut tekemään

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä valtuuston käsittelyyn menevään talousarviokirjaan.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2025 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2025 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2025 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 100 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennaikainen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2025 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

silloin, kun tämä on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa muille toiminnoille,

7. hyväksyä strategian mitattavan tavoitteen muutos muodosta "Lahti on hiilineutraali 2025" muotoon "Lahti on hiilineutraali",

8. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025—2027 taloussuunnitelman."

Lisäksi kaupunginhallitus päättää oikeuttaa talouspalvelut tekemään teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä valtuuston käsittelyyn menevään talousarviokirjaan.

Käsittely

Merkittiin pöytäkirjaan, että käsiteltäessä kohtia Lahti-konserni (s. 7–8), Yhtiökohtaiset tavoitteet (s. 8–9) ja Elinvoiman palvelualue (s. 43–46) todettiin seuraavat esteellisyydet (HL 28.1 § 5 k): Kalle Aaltonen (Provincia Oy, Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy), Toni Putula (Ladec Oy), Maarit Tuomi (Lahti Aqua), Sanna Virta (Ladec Oy), Martti Talja (Provincia Oy, Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy), Sonja Falk (Provincia Oy, Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy), Rami Lehto (Lahden Talot Oy, Provincia Oy, Päijät-Hämeen Laitoshuoltopalvelut Oy, Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy), Niko Kynnäräinen (LAB)

Käsittelyn yhteydessä esittelijä teki muutosesityksen (Kaupunginjohtajan muutosmoniste TA 2025, 5.11.2024, joka on pöytäkirjan erillisenä liitteenä). Kaupunginhallitus hyväksyi muutokset yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen III varapuheenjohtaja Toni Putula teki seuraavan muutosehdotuksen kohtaan "Joukkoliikenne".

Määrärahamuutos (s. 65): Vähennetään määrärahaa 300 000 € vuodelta 2025, 500 000 € vuodelta 2026 ja 700 000 € vuodelta 2027 (toimintakatteen

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

alijäämän parannustavoite yht 1 500 000 €). Tekstilisäys (s. 66, oikea palsta, 8. kappale): "Katetta voi parantaa nostamalla tuloja tai tarkastamalla palvelutasoa sopimusten sallimissa muutosrajoissa. Käynnistetään selvitys, jonka tavoitteena on joukkoliikenteen taloudellisesti kestävä järjestämismallin käyttöönotto sekä vähemmän negatiivinen joukkoliikenteen toimintakate."

Kaupunginhallituksen varajäsen Maarit Tuomi kannatti muutosesitystä. Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava muutosesitys, jota ei voida hyväksyä yksimielisesti, vaan asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat III varapuheenjohtaja Putulan muutosesitystä äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 JAA-ääntä (Virta, Nieminen Erkki, Kaikkonen, Hildén) ja 6 EI-ääntä (Aaltonen, Rissanen, Ratia, Tuomi, Rantanen, Putula). Puheenjohtaja totesi Putulan muutosesityksen tulleen hyväksytyksi. Äänestyslista on päätöksen liitteenä.

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 04.11.2024

§ 381

Päätös

Kaupunginhallitus jätti asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää

1. hyväksyä vuoden 2025 talousarvioehdotukseen sisältyvän talousarviorakenteen,
2. hyväksyä talousarvion sitovuudet talousosassa esitetyn mukaisena,
3. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden nostaa vuoden 2025 aikana maksuvalmiuden turvaamiseksi ja rahoitustarpeen kattamiseksi lyhytaikaista luottoa siten, että luottoa on samanaikaisesti nostettuna enintään 250 milj. euroa,
4. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden myöntää vuoden 2025 aikana lyhyt- ja pitkäaikaista luottoa kaupungin määräysvallassa oleville yhteisöille ja säätiöille yhteensä enintään 100 milj. euroa. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä konvertoinneista (lainan ennakoinen takaisinmaksu ja lainan nosto uusilla ehdoilla) johtuvaa luoton myöntämistä,
5. antaa kaupunginjohtajalle valtuuden hyväksyä vuoden 2025 aikana korko- ja valuuttariskeiltä suojautumistoimenpiteitä 200 milj. euron rajaan asti. Valtuutuksen enimmäismäärään ei sisällytetä olemassa olevien johdannaissopimusten muokkaustoimenpiteitä, siltä osin kuin muokkaustoimenpide ei kasvata johdannaissopimusten kohteena olevaa pääomaa,
6. edellyttää, että vuoden aikana mahdollisesti esitettävien talousarviomuutosten valmistelussa tutkitaan ensisijaisesti mahdollisuudet kattaa ylitykset kaupungin talousarvion sisältä vuosikatetta heikentämättä silloin, kun tämä on mahdollista aiheuttamatta kohtuutonta haittaa muille toiminnoille,
7. hyväksyä strategian mitattavan tavoitteen muutos muodosta ”Lahti on hiilineutraali 2025” muotoon ”Lahti on hiilineutraali”,
8. hyväksyä Lahden kaupungin vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025—

2027 taloussuunnitelman."

Lisäksi kaupunginhallitus päättää oikeuttaa talouspalvelut tekemään teknisluonteisia korjauksia ja täydennyksiä valtuuston käsittelyyn menevään talousarviokirjaan.

Perusteluosa

Kaupunginjohtaja julkaisi talousarvioesityksensä 11.10.2024 (liite).
Talousarvioesityksen vaikutusten arvioinnit ovat oheismateriaalina.

Vuoden 2025 talousarvio perustuu voimassa olevaan kaupunkistrategiaan ja sitä toteutetaan viidellä kärkihankkeella: Johtava ympäristökaupunki Lahti, Osaava Lahti, Elävä Lahti, Hyvinvoiva Lahti ja Houkutteleva työyhteisö Lahti.

Talousarvion 2025 tunnusluvut:

Talousarvion 2025 toimintakate on -392,3 milj. euroa, vuosikate -4,4 milj. euroa ja tilikauden tulos -61,0 milj. euroa. Tilikauden alijäämäksi on arvioitu 61,0 milj. euroa. Taseeseen kertynyt ylijäämä on 156,6 milj. euroa. Investointien bruttomenot ovat 68,0 milj. euroa ja toiminnan ja investointien rahavirta -68,1 milj. euroa. Henkilötyövuosiarvio on 3 462 henkilötyövuotta.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

Talousarvio etenee kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja päätettäväksi.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kh: Kv

Kv: ote talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, tarkastustoimi, palvelualueet ja taseyksiköt

Liitteet

- 1 Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2025-2027
- 2 KH 5.11.2024 § 391 äänestyslista
- 3 Kaupunginjohtajan muutosmoniste TA 2025, 5.11.2024

Kaupunginvaltuusto
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 25.11.2024

124
Kokouksessa jätettävät valtuustoaloitteet

75/00.01.01.03/2024

Päätös

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäviksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokoukskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle se jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kirjaamo